

НАЦИОНАЛНА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА

София 1407, ул. "Кричим" № 1

www.nhif.bg

тел: +359 2 9659191

Информация за дейността на Инспектората на Националната здравноосигурителна каса за 2024 г.

Инспекторатът осигурява изпълнението на контролните функции на Управителя на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), като осъществява административен контрол върху дейността на администрацията в Централно управление на НЗОК и в административните структури на Районните здравноосигурителни каси (РЗОК).

През отчетния период, Инспекторатът на НЗОК реализира дейността си в съответствие с целите, дейностите и задачите, заложи в утвърдените Стратегически план за осъществяване на контролната дейност на Инспектората на НЗОК за периода за периода 2023 – 2026 година и Годишен План за контролната дейност на Инспектората на НЗОК за 2024 г.

Дейността на Инспектората през 2024 г. е осъществявана съгласно Вътрешни правила за дейността на Инспектората на НЗОК №РД-16-56/23.08.2019 г. (отм.) и Вътрешни правила за дейността на Инспектората на НЗОК №РД-16-12/29.02.2024 г. и Вътрешни правила за изпълнение на наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване на конфликт на интереси в НЗОК. Актовете, уреждащи дейността на Инспектората са публикувани на интернет страницата на НЗОК в рубрика Антикоруption.

Извършените проверки през 2024 г. са 27 бр., от тях 7 бр. или 26 на сто са комплексни проверки и 20 бр. или 76 на сто са тематични проверки. В съответствие с функциите на Инспектората, през 2024 г. са реализирани 16 бр. извънпланови проверки.

В рамките на 2024 г., общият брой постъпили в Инспектората на НЗОК сигнали по АПК е 14 бр. съгласно поддържаания регистър, във връзка с които са предприети следните действия:

По 4 бр. сигнали са извършени извънпланови проверки със заповед на управителя на НЗОК. По 4 бр. от сигналите е извършено предварително проучване и е установено, че същите не подлежат на разглеждане съгласно чл. 124, ал. 1 от АПК. По 1 бр. е извършено предварително проучване и същите са препратени по компетентност съгласно чл. 53, ал. 7 от ВПДИНЗОК. По 4 бр. е извършено предварително проучване и е установено, че същия не се основава на нови данни и обстоятелства и съгласно чл. 53, ал. 4 от ВПДИНЗОК не подлежи на разглеждане. През отчетният период е постъпил 1 бр. анонимен сигнал. През декември 2024 г. са стартирали 3 бр. извънпланови проверки, които са приключили през 2025 г.

От съществуващите през 2024 г. и подлежащи на контрол от Инспекторат 42 бр. структурни звена в НЗОК, са проверени 19 бр. или 45 на сто от всички. От тях 17 на сто от Обща администрация, 13 на сто от Специализирана администрация и 61 на сто от РЗОК.

Установените пропуски и слабости при извършените планови и извънпланови проверки през 2024 г. са:

- Пропуски в прилагането на съответните Вътрешни правила за организация и управление на документооборота;
- Действащите вътрешни правила на част от проверените обекти не са актуализирани и са в несъответствие с приложимите нормативни и вътрешноведомствени актове на НЗОК;
- Пропуски в прилагането на Вътрешни правила за дейността на комисията в районните здравноосигурителни каси за разглеждане на заявителни документи подадени от лечебни/здравни заведения и подготовка за сключване на договор/допълнително споразумение с НЗОК №РД-16-67/25.11.2021 г. утвърдени от Управителя на НЗОК.
- Неточности в действащите през проверявания период механизми и заповеди в РЗОК, регламентиращи процесите по договаряне с ИМП/ИДП и комуникацията и координацията по хоризонтала и вертикала;
- Непълно съдържание на протоколите от дейността на комисиите за разглеждане на подадени заявления от лечебни/здравни заведения за сключване на договор/допълнително споразумение с НЗОК/РЗОК;
- Пропуски при прилагането на Инструкцията за условията и реда за осъществяване на контрол по чл. 72, ал. 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 от ЗЗО от страна на служителите, отговорни за осъществяването на непосредствен/последващ контрол по изпълнение на договорите за оказване на медицинска и/или дентална помощ;
- Пропуски в прилагането на Вътрешните правила за организация на административното обслужване и неспазване на нормативно регламентираните срокове при предоставяне на административни услуги в системата на НЗОК/РЗОК.

В резултат на извършените проверки са изготвени и утвърдени доклади, съдържащи препоръки за подобряване на организацията на работа и осъществявания контрол в проверените обекти. Копие от докладите са свеждани до съответните ръководители на структурни звена в ЦУ на НЗОК и директори на РЗОК за изпълнение на дадените препоръки, с цел коригиране на проблемните области. Дадените от Инспектората през 2024 г. препоръки са свързани с повишаване на ефективността на администрацията в РЗОК. Почти 50 на сто от тях са за издаване/допълнение/актуализиране от директора на РЗОК на вътрешни правила/вътрешноадминистративни актове - 23 бр. Следващите по брой препоръки са свързани с подобряване на комуникацията между служителите в РЗОК, както и осигуряване на информираност на ЗОЛ. Предложенията за откриване на дисциплинарни производства като препоръка към директорите на РЗОК са 4 на брой, а извършването на проверки на място - 2 бр.

В таблица 1 е представена обобщена информация относно дадените от Инспектората препоръки през 2024 г.

Издаване/допълнение/актуализиране от директора на РЗОК на вътрешни правил/вътрешноадминистративни актове във връзка с утвърдени от управителя на НЗОК вътрешни правила и констатирани при проерките пропуски
Директорът на РЗОК да запознае служителите на РЗОК с доклада и направените констатации, както и да предприеме последващи действия във връзка с установеното.
Директорът на РЗОК да предприеме действия по отношение на сключен договор/анекс с изпълнител на БМП
Откриване на дисциплинарно производство по отношение на длъжностни лица в РЗОК
Изготвяне и актуализиране на информационни и указателни табели в РЗОК
Директорът на РЗОК да разпореда проверка на място
Във връзка с въвеждане/допълване на контролни процедури
Препоръки във връзка с констатирани проблеми при провеждане на командировки
Регламентиране на контрол на достъпа
Във връзка с регламентиране на координация между структурни звена в РЗОК и организиране на аналитични процедури
Във връзка със спазване на вътрешни павила за организацията и управлението на документооборота от длъжностни лица в РЗОК
Осъществяване на контрол от служители на ръководни длъжности
Във връзка с организацията на дейността по съхранение на документи

Таблица 1 – Дадени през 2024 г. препоръки обобщени по групи

Изпълнението на препоръките от съответните длъжностни лица е в срок, като при част от тях, към момента на изготвяне на настоящия годишен отчет, все още не е изтекъл срока за предприемане на действия и изпълнение. Информацията за изпълнение на дадените от Инспектората препоръки през 2024 г., е получавана по надлежния ред – с уведомително писмо, с приложени документи (когато е необходимо) и в определените от инспекторите срокове.

През 2024 г., Инспектората на НЗОК е предложил със седем докладни записки към Управителя на НЗОК, да се образуват дисциплинарни производства срещу близо 30 служители от ЦУ и РЗОК. Съгласно предоставена от дирекция „Правна“ информация, резултатът от направените предложения е както следва:

- в 14 случая заповедта за дисциплинарно наказание е влязла в сила;
- 2 случая са в процес на насрочване на дисциплинарно производство;
- в 2 случая наказаните служители са подали жалби и се изчаква образуване на дело;

- в 1 случай заповедта за дисциплинарно наказание е потвърдена от съда;
- в 1 случай заповедта за дисциплинарно наказание е отменена от съда като незаконосъобразна;
- в 1 случай дисциплинарното производство е приключило с предложение за наказание. Към момента на изготвяне на настоящия доклад не е изтекъл срока за обжалване на наказанието;
- в 1 случай дирекция „Правна“ на НЗОК счита, че няма основания за образуване на дисциплинарно производство;
- в 1 случай не е образувано дисциплинарно производство;
- по 1 докладна записка, е образувано производство срещу 7 служители, но дисциплинарният съвет е решил, че не са налице основания за търсене на дисциплинарна отговорност, поради изтичане на давностните срокове по смисъла на чл. 94, ал. 1, пр. 2., във връзка с чл. 94, ал. 3 от ЗДСл.

В рамките на 2024 г., оправомощените длъжностни лица от Инспектората на НЗОК са съставили 4 бр. актове за установени административни нарушения по отношение на задължените лица в НЗОК, подали декларации по чл. 49, ал. 1 от ЗПК извън законоустановения срок.

Обобщената информация за подадените декларации в рамките на 2024 г., е онагледена в таблична форма, като данните са идентични с тези в ИИСДА, раздел Антикорупционни мерки, както следва:

Брой подадени декларации през 2024 г. По чл. 49, ал. 1 от ЗПК задължени лица в ЦУ/РЗОК				
	Брой подадени декларации по чл. 49, ал. 1, т. 1 от ЗПК	Брой подадени декларации по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПК	Брой подадени декларации по чл. 49, ал. 1, т. 3 от ЗПК	Брой подадени декларации по чл. 49, ал. 1, т. 4 от ЗПК
Лица заемщи висши длъжности по чл. 6, ал. 1 от ЗПК –попълва се от органа пред, които са подадени декларациите	5	0	0	0
Служители с ръководни длъжности по Закона за държавния служител	8	218	0	1
Служители с експертни длъжности с контролни и/или аналитични функции по ЗДСл	167	1808	1	8
Служители с експертни длъжности със спомагателни функции ЗДСл	69	372	0	2

Извършените проверки на подадените декларации за несъвместимост по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗПК от задължени лица в НЗОК през 2023 г. са 12 бр.

Съобразно Вътрешните правила за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване на конфликт на интереси в НЗОК, Инспекторатът е направил предложения за прекратяване на правоотношението поради установена несъвместимост на 2 служители.

Извършените проверки през 2024 г. относно спазването на срока от задължените лица за подаване на декларации за имущество и интереси чл. 49, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПК са 7 бр., от тях 1 планова тематична проверка на подадените ежегодни декларации.

По отношение на задължените лица в НЗОК, подали декларации за имущество и интереси по чл. 49, ал. 1 от ЗПК извън законоустановения срок са съставени 4 бр. АУАН, като наказващият орган е определил нарушенията за „маловажен случай“ поради факта,

че нарушението е първо от този вид и в следствие на него не са настъпили имуществени вреди.

В рамките на 2024 г. не са образувани производства за установяване на конфликт на интереси.

През отчетния период, Инспекторатът на НЗОК осъществи взаимодействие с Главния инспекторат на МС по отношение на предоставяне на документи, отразяващи дейността по планиране и отчитане, в изпълнение на нормативните изисквания, както и допълнително изискана информация.

През 2024 г. се реализира добро и резултатно ориентирано взаимодействие с ДАНС по повод извършените извънпланови проверки от Инспектората, касаещи действия и бездействия на длъжностни лица от РЗОК; неправилни действия от длъжностни лица при сключване на договорите с НЗОК/РЗОК за оказване на медицинска и/или дентална помощ и др.

Реализирано е взаимодействие на Инспектората със структурни звена от системата на НЗОК, което е на база осъществена контролна дейност, информационен обмен и комуникация по практическото изпълнение на дейностите, свързани с извършване на последващ контрол по чл. 72 от ЗЗО в лечебни заведения на място; координация по водене на публичния регистър на декларациите по чл. 49, ал. 1 от ЗПК; координация със Звено „Вътрешен одит“, както и във връзка със съгласуване на вътрешноведомствени актове.

С предложените конкретни мерки и препоръки за отстраняване и недопускане на установените слабости и грешки, както и доразвиване и детайлизиране на вътрешноадминистративни актове, регламентиращи съответния вид дейност е постигнато добро взаимодействие с проверените обекти. Този подход е прилаган, както при плановия контрол, така и при извънплановите проверки.